

blev truffet i Washington? Det forekommer mig, at det er en farlig Tale og en ansvarsløs Tale indirekte at opfordre til Uro. Det var en Tale, som vi undertiden hørte i Krigstiden og den Gang hørte alt for tidt, men en Tale, som jeg virkelig troede, vi nu skulde være fri for, og jeg tror, at man for Socialdemokraternes egen Skyld skulde vogte sig for at føre et saa udæskende Sprog, skulde lade være at kaste den Slags Brandfakler ud. Da der nemlig blev nogen Uro her i Danmark, ja, da ramte denne Uro jo ogsaa Socialdemokraterne selv, og jeg kan forsikre det ærede Medlem Hr. Sundbo, at med den Slags Udtalelser kommer han ikke vidt. Man har een Gang her i Danmark forsøgt at sætte en Magtfaktor op ved Siden af den lovgivende Myndighed, men det hævnedes sig dyrt, og et saadant Eksperiment lader sig ikke mere gentage.

Jeg skal endnu en Gang anbefale, at man drøfter Lovforslaget videre i et Udvalg.

Trier: Den Modstand, der er rejst mod Ratifikationen, er af de forskellige Ordførere henholdsvis for det konservative Folkeparti, Erhvervspartiet og Venstre baseret paa 3 forskellige Grundlag. Venstre benytter den sædvanlige Fremgangsmaade: Vi maa se Tiden an! og skyder Skylden for, at vi ikke kan tiltræde Konventionen, paa Krisen. Det konservative Folkeparti skyder Skylden paa de særlige Forhold her i Danmark, Mangelen paa Raastoffer o. s. v., og endelig Erhvervspartiet rejser Spørgsmaalet om Erhvervsfrihed og personlig Frihed. At disse tre forskellige Partier saaledes har hver sin Argumentation, maa kunne tyde paa, at ingen af Argumentationerne er særlig holdbare.

Jeg vil begynde med Erhvervspartiet, som fremfører den personlige Frihed og Erhvervsfriheden. Erhvervsfriheden er blevet angrebet ved hvert enkelt Led i Arbejderbeskyttelsen, saa længe der har været Tale om Arbejderbeskyttelse. Det var et Brud paa Erhvervsfriheden, da Slaveriet blev ophævet i Sydstaterne i Amerika, for det hørte med til Erhvervsfriheden at have Slaver, at sælge Slaver og at købe Slaver. Det var et Brud paa Erhvervsfriheden, da 10 Timers Arbejdsdagen blev indført i England. Enhver social Lovgivning er et Brud paa Erhvervsfriheden. Jeg tror ikke, at selve Ordet Erhvervsfrihed er nogen Argumentation imod Arbejderbeskyttelsen, naar man ikke

kan sige, at man ved at gøre dette Brud paa Erhvervsfriheden umuliggør Erhvervenes Drift. Og hvad den personlige Frihed angaar — den føres ogsaa overordentlig meget i Marken —, maa jeg sige, at den passede vist udmærket, før man var kommet ind i den nuværende liberale Tidsalder, den nuværende Fabrikstidsalder. Tidligere var det maaske saaledes, at Søren Madsen kunde vælge sig en anden Arbejdstid end Peter Sørensen, men nu er Forholdet det, at en almindelig Arbejder eller et Par Arbejdere ikke kan sige: Vi er villige til at slide 12 Timer for at tjene saa meget mere, uden at dette øver Indflydelse for deres Kammerater, som maaske ikke ønsker at arbejde mere end 8 Timer. Dette Forhold ved Fabriksvirksomhed, ved Stordrift, at den enkelte Arbejdstid ikke frivilligt kan fastsættes, men at den er afhængig af, hvordan Arbejdstiden er for Kammeraterne, gør, at der ikke mere er Tale om personlig Frihed for den enkelte Arbejder til at vælge sin Arbejdstid, og at der som Følge deraf ikke er Tale om noget Indgreb i den personlige Frihed i det Øjeblik, man ad Lovgivnings Vej fastsætter en vis Beskyttelse, for at ikke alle de Arbejdere, der ønsker at anvende deres Tid til kulturel Udvikling eller paa anden Maade, skal blive afskaaret derfra ved, at nogle Arbejdere er villige til at slæbe hele 12 Timer i Døgnet. Dette med Hensyn til Friheden.

Med Hensyn til det ærede Medlem Hr. Drachmanns Udtalelser om de for Danmark særlige Forhold vil jeg gerne fastslaa, hvad jeg fremhævede i Gaar, at Fredstraktaten rigtig hævder, at der skal tages Hensyn til de særlige Forhold i de enkelte Lande, men at den udtrykkelig i § 405 siger, at Bestemmelsen om dette Hensyn til de særlige Forhold skal optages i Konventionen, og det ærede Medlem gjorde vist ogsaa opmærksom paa, at der er taget særlige Hensyn til Japan og flere andre Lande, som paa Konferencen godtgjorde, at der var særlige Forhold, der gjorde, at de ikke kunde anvende 8 Timers Arbejdsdagen der. Men der blev mærkeligt nok hverken fra vore Nabolande, Sverige eller Norge, ej heller fra Danmark paa Konferencen fremført hverken fra Arbejdsgiverhold eller fra Regeringshold, at der var særlige Forhold, der gjorde, at vi her i Danmark ikke kunde antage 8 Timers Arbejdsdagen. Hvis det var blevet gjort, var Forholdet blevet undersøgt, og saa tvivler jeg om, at man vilde være kommet til det Resultat, at der her i Lan-